

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ			
1. Датум и орган који је именовано комисију: Декан Факултета техничких наука на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета техничких наука; Решење број 012-199/2-2018 од 23.06.2022.			
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :			
1.	др Илија Ћосић	професор емеритус	Производни и услужни системи, организација и менаџмент, 24. 03. 2016.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду		Председник
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
2.	др Јован Филиповић	редовни професор	Квалитет, ефективност и логистика, 15. 04. 2008.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет организационих наука, Универзитет у Београду		Члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
3.	др Љубица Дуђак	редовни професор	Производни и услужни системи, организација и менаџмент, 01.02. 2022.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду		Члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
4.	Др Славица Митровић Вельковић	редовни професор	Производни и услужни системи, организација и менаџмент, 27.01.2022.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду		Ментор
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
5.	др Лепосава Грубић-Нешић	редовни професор	Људски ресурси и комуникације, 08. 07. 2015.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду		Ментор
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:
Иван, Иван, Баленовић
2. Датум рођења, општина, држава:
13. 06. 1962. , Нови Сад, Република Србија
3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив:
Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука, Инжењерски менаџмент, Мастер инжењер менаџмента

Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:
2014; Индустрijско инжењерство / Инжењерски менаџмент

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Људски капитал у функцији формирања социјалног предузетништва

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикона и сл.

Докторска дисертација је изложена у седам поглавља, према следећој структури:

САДРЖАЈ

Листа табела

Листа графикона

Листа слика

1. УВОД

1.1. Мотивација за истраживање

1.2. Социјално предузетништво у досадашњим истраживањима

1.3. Академски оквир

1.4. Проблем и предмет истраживања

1.5. Обим и циљ истраживања

1.6. Хипотезе

1.7. Фазе у истраживању

1.8. Приказ дисертације по поглављима

2. ТЕОРИЈСКА РАЗМАТРАЊА И ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ

2.1. Теоријски приступи људском капиталу

2.1.1. Општи појмови

2.1.2. Концепт људског капитала

2.2. Концепт социјалног предузетништва

2.2.1. Општи појмови

2.2.2. Појава социјалног предузетништва

2.2.3. Друштвена улога социјалног предузетништва

2.2.4. Корпоративна друштвена одговорност вс социјално предузетништво

2.2.5. Етички и лични оквири развоја социјалног предузетништва

2.2.6. Комплексност социјалног предузетништва

2.2.7. Функционисање социјалних предузећа

2.3. Повезаност људског капитала и социјалног предузећа

2.3.1. Значај људског капитала за социјално предузетништво

- 2.3.2. Инвентивност и креативност у социјалном предузетништву
 - 2.3.3. Управљање људским капиталом у социјалном предузетништву
 - 2.3.4. Стицање и развој људског капитала у социјалном предузетништву
 - 2.3.4.1. Улагање у људски капитал и предузетничко учење
 - 2.3.4.2. Социјално предузеће као организација за учење
 - 2.3.5. Специфични људски капитал - вештина комуникације у функцији социјалног капитала социјалних предузетника
 - 2.3.5.1. Комуникационе вештине и предузетнички успех социјалних предузетника
 - 2.3.5.3. Комуникационе вештине социјалних предузетника и привлачење ресурса
 - 2.3.5.2. Комуникационе мреже соц. предузетника и препознавање пословних прилика
 - 2.4. Модели намера понашања
 - 2.4.1. Теорија разумне акције TRA и Теорија планираног понашања TPB
 - 2.5. Модели предузетничких намера
 - 2.5.1. Шапиро модел
 - 2.5.2. Бирд-ов модел
 - 2.5.3. Предузетнички модел Теорије планираног понашања.
 - 2.5.4. Теорија социјалне когнитивне каријере – SCCT
 - 2.5.5. Модел предузетничког потенцијала.
 - 2.5.6. Модел предузетничке намере – EIM
 - 2.5.7. Давидсон-ов модел
 - 2.6. Модели социјално предузетничке намере
 - 2.6.1. Модел Маир и Нобоа
 - 2.6.2. Класична Теорија планираног понашања у моделу формирања социјално предузетничких намера
 - 2.6.3. Модел Кати Ернст
- 3. ПРЕДЛОЖЕНИ МОДЕЛ СОЦИЈАЛНО ПРЕДУЗЕТНИЧКИХ НАМЕРА ЗА АНАЛИЗУ ЉУДСКОГ КАПИТАЛА**
- 3.1. Модел за анализу људског капитала у процесу формирања социјално предузетничке намере.
- 4. ИСТРАЖИВАЊЕ**
- 4.1. Опис узорка истраживања
 - 4.2. Променљиве истраживања
 - 4.3. Инструменти истраживања
 - 4.4. Методе припреме и анализе података
- 5. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА**
- 5.1. Дескриптивна статистика и поузданост скала
 - 5.2. Полне разлике на испитиваним димензијама
 - 5.3. Ефекат социјално предузетничког људског капитала и социјалног капитала на став према формирању социјалног предузећа
 - 5.4. Ефекат социјално предузетничког људског капитала и социјалног капитала на перципирану контролу понашања
 - 5.5. Ефекат социјално предузетничког људског капитала и социјалног капитала на субјективне норме за формирање социјалног предузећа
 - 5.6. Намера да се (п)остане (социјални) предузетник
 - 5.7. Повезаност демографских варијанти и димензија људског капитала
 - 5.8. Повезаност демографских варијанти и димензија социјалног капитала
- 6. ДИСКУСИЈА РЕЗУЛТАТА**
- 6.1. Преглед резултата истраживања према постављеним хипотезама
- 7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА**
- 7.1. Научни допринос докторске дисертације
 - 7.2. Практичне импликације
 - 7.3. Ограничења студије и правци даљег истраживања
 - 7.4. Закључак

ЛИТЕРАТУРА
ПРИЛОЗИ

Докторска дисертација Ивана Баленовића, под називом „Људски капитал у функцији формирања социјалног предузетништва“ је изложена у 7 поглавља на 188 страна. Садржај дисертације је дат на 4 стране, а попис коришћене литературе са 123 референце је наведен на 10 страна. Докторска дисертација садржи 29 табела, 20 слика, 13 графикона и 2 прилога. Након насловне стране, следи садржај и приложена је кључна документацијска информација на српском и на енглеском језику. Следи листа табела, листа слика и листа графикона.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Наслов дисертације је јасно и прецизно формулисан, описујући разматрану проблематику и спроведено истраживање.

Наслов дисертације је јасно и прецизно формулисан, описујући разматрану проблематику и спроведено истраживање.

Поглавље 1: Увод

У уводном поглављу је кандидат представио основне поставке докторске дисертације. Исказана је потреба за истраживањем кроз значај који људски капитал има за социјално предузетништво, односно, за оснивање социјалног предузећа. Као образложење о потребама истраживања, кандидат је навео да је социјално предузетништво још увек младо поље у истраживању и да не постоје чврсто етаблиране теорије или модели на бази међународних упоредних студија. Истраживачи у области социјалног предузетништва се слажу да је теоријски поглед на овај феномен тек у повоју, указујући на мали број публикација и емпиријских студија на тему. У Републици Србији још увек није спроведено емпиријско истраживање у вези са овом области, тако да недостатак истраживања постаје препрека бољем разумевању овог феномена.

У наставку је исказана мотивација за истраживањем, а потом су представљени предмет и проблем истраживања, циљеви истраживања са очекиваним резултатима, хипотезе истраживања, методе обраде података и услови истраживања.

У складу са дефинисаним предметом, проблемом и циљевима истраживања, кандидат наводи 4 опште хипотезе и 15 посебних хипотеза:

ОХ 1: Људски капитал представља основу за успостављање социјалног предузетништва

СХ1: Перципирано предузетничко знање, искуство и вештине имају позитиван утицај на став да се постане социјални предузетник

СХ2: Перципирано предузетничко знање, искуство и вештине имају позитиван утицај на перцепцију контроле понашања да се постане социјални предузетник

СХ3: Перципирано предузетничко знање, искуство и вештине имају позитиван утицај на субјективне норме да се постане социјални предузетник

ОХ 2 : Социјално предузетничка личност представља основу за социјално предузетништво

СХ1: Предузетничка личност, коју карактеришу особине склоности ка преузимању ризика, иновативност, потреба за успехом, потреба за независношћу и проактивност, има позитиван утицај на став да се постане социјални предузетник

СХ2: Предузетничка личност, коју карактеришу особине склоности ка преузимању ризика, иновативност, потреба за успехом, потреба за независношћу и проактивност, има позитиван утицај на перцепцију контроле понашања да се постане социјални предузетник

СХ3:- Предузетничка личност, коју карактеришу особине склоности ка преузимању ризика, иновативност, потреба за успехом, потреба за независношћу и проактивност, има позитиван утицај на субјективне норме да се постане социјални предузетник

СХ4: Просоцијална личност коју карактерише емпатија, алтруизам и друштвена одговорност имају позитиван утицај на став да се постане социјални предузетник

СХ5: Просоцијална личност коју карактерише емпатија, алтруизам и друштвена одговорност имају позитиван утицај на перцепцију контроле понашања да се постане социјални предузетник

СХ6: Просоцијална личност коју карактерише емпатија, алтруизам и друштвена одговорност имају позитиван утицај на субјективне норме да се постане социјални предузетник

ОХ3: Социјалне комуникације и социјалне мреже су значајан покретач социјалног предузетништва

CX1: Перципирано познавање мрежа има позитиван утицај на став да се постане социјални предузетник

CX2: Перципирано познавање мрежа има позитиван утицај на перцепцију контроле понашања да се постане социјални предузетник

CX3: Перципирано познавање мрежа има позитиван утицај на субјективне норме да се постане социјални предузетник

OX 4: Социјална подршка представља значајан фактор формирања социјалног предузећа

CX1: Перцепирана подршка има позитиван утицај на став да се постане социјални предузетник

CX2: Перцепирана подршка има позитиван утицај на перцепцију контроле понашања да се постане социјални предузетник

CX3: Перцепирана подршка има позитиван утицај на субјективне норме да се постане социјални предузетник

Комисија сматра да су контекст, предмет, проблем, као и постављени циљеви и хипотезе истраживања дефинисани јасно и концизно.

Поглавље 2: Теоријске основе рада

Друго поглавље нуди теоријски увод у тему. Кроз систематизован приказ теоријских извора, изложен је преглед концепата у истраживањима људског капитала, социјалног предузетништва и намера понашања.

Објашњени су појмови и дефинисан је приступ људском капиталу и социјалном предузетништву.

Социјално предузетништво је представљено као феномен и позиционирано као облик предузетништва.

Дат је преглед социјалног предузетништва у академским истраживањима.

Приказана су претходна истраживања намера понашања, предузетничких намераа и социјално предузетничких намера.

Објашњен је одабир Теорије планираног понашања (ГРВ) као теоријске основе за развој модела формирања социјално предузетничке намере и модела за анализу људског капитала у процесу формирања социјално предузетничке намере.

Анализирани су досадашњи модели намера у предузетништву и у социјалном предузетништву.

Поглавље 3. Предлог новог модела

У трећем поглављу су утврђени елементи предложеног Модела за анализу људског капитала у називу модела који ће омогућити идентификовање потребног људског капитала и његове заступљености у самом процесу оснивања социјалног предузећа. На основу систематског прегледа литературе, предложен је теоријски модел, на основу кога ће дефинисане хипотезе моћи да тестирају релације у моделу.

Приказан је развој предложеног Модела за анализу људског капитала у процесу формирања социјално предузетничке намере који је заснован на моделу и закључцима научног рада аутора Кати Ернст под називом „Срце изнад ума- Емпиријска анализа формирања социјално предузетничке намере на основу теорије планираног понашања“ (Кати Ернст, 2011) као и на другим наведеним научним радовима који су претходили.

Образлажу се конструкти Модела, бирају се контролне варијабле и описује поступак истраживања.

Утврђен је и дефинисан предложени модел.

На основу поглавља 2 и 3 која представљају теоријску основу дисертације, комисија сматра да приказани преглед стања у литератури јасно указује на недостатак досадашњих емпиријских истраживања која се фокусирају на истраживање људског капитала у социјалном предузетништву као и социјалног предузетништва у целини. Методологија развоја модела за анализу људског капитала који утиче на намеру оснивања социјалног предузећа представљена је детаљно и концизно описана. Теоријско утемељење и аргументација за истраживањем је потпуно јасно и концептуално оправдана.

Поглавље 4. Нацрт истраживања

У овом поглављу описан је истраживачки процес емпиријског истраживања. Представљен је опис узорка истраживања, променљиве истраживања, инструменти истраживања као и методе припреме

и анализе података. Представљена је методологија истраживања. Дефинисана је врста и величина узорка. Узорак у овом истраживању чине предузетници са територији Републике Србије и студенти завршне године мастер студија. Истраживање је било спроведено електронским путем и ручним попуњавањем штампаних упитника у коме је учествовало 400 испитаника. Подаци су припремљени за даљу обраду у складу са техником анкетног истраживања. Представљена је поузданост и факторска валидација упитника. Статистичка обрада података је извршена помоћу статистичког пакета IBM SPSS Statistic.

Комисија сматра да је методологија истраживања представљена јасно и детаљно. Истраживачки инструмент, као и у претходном поглављу, и процес узорковања представљени су систематично. Валидација мерног модела одговара методолошким принципима примењене статистичке методе. Предложене методе за мерење варијабли у овој дисертацији описане су детаљно и прецизно је одређена њихова примена у контексту истраживања.

Поглавље 5. Резултати истраживања

Ово поглавље обухвата резултате истраживања на целокупном узорку и посебно на узорку студената и на узорку предузетника, дескриптивну статистику, поузданост скала и полне разлике на испитиваним димензијама. Представљени су статистички резултати истраживања и анализирани су квантитативни резултати. Приказане су линеарне регресије којима су тестиране хипотезе. Приказана је хијерархијска регресиона анализа којом су испитани ефекти социјално предузетничког људског капитала и социјалног капитала на став према формирању социјалног предузећа, на перципирану контролу понашања и на субјективне норме. Приказана је примењена корелациона анализа за анализу повезаности демографских варијабли и димензија социјалног и људског капитала и то на целокупном узорку, на узорку предузетника и на узорку студената.

Комисија закључује да су одговори на истраживачка питања јасно образложени, уз адекватну дискусију добијених резултата, посматрано у контексту ранијих истраживања.

Поглавље 6. Сагледавање резултата у односу на постављене хипотезе

Ово поглавље обухвата преглед резултата истраживања према постављеним хипотезама. Кандидат кроз дискусију образлаже потврђеност/непотврђеност 4 опште и 15 специјалних хипотеза на основу анализе истраживања спроведене на целокупном узорку и посебно на студентима, посебно на предузетницима. Дискутује се утицај социјално предузетничког знања, искуства, вештина, социјалног капитала и социјално предузетничке личности на перцепцију контроле понашања, субјективне норме и став о оснивању социјалног предузећа.

Комисија сматра да су резултати истраживања представљени јасно и концизно. Примењене статистичке методе у циљу тестирања хипотеза су адекватно спроведене. Резултати тестирања хипотеза потврђују претпостављене односе и доприносе бољем разумевању релација између фактора људског и социјалног капитала са предикторима намере формирања социјалног предузећа.

Поглавље 7. Закључна разматрања

У оквиру овог поглавља приказана су закључна разматрања, формулисани су закључци и сумиран научни допринос докторске дисертације. Такође, дефинисани су правци будућих истраживања и ограничења истраживања. Овај рад нуди детаљан увид у људски и социјални капитал који утиче на формирање социјално предузетничке намере. Теоријски налази су поткрепљени емпиријским подацима, што је редак случај у истраживању социјалног предузетништва. Тачније, овај рад спроводи, примењује и проширује досадашње квантитативне анализе у социјалном предузетништву. Као и досадашња истраживања на узорку студената и ово истраживање наглашава друштвену функцију образовања која повезује високо образовање са предузетништвом и социјалним предузетништвом. Примењује потврђене теорије и моделе из предузетничких и социјално предузетничких истраживања, а резултати се могу користити за даља истраживања у области социјалног предузетништва. Ова дисертација се придружује свим осталим научним радовима који учвршћују социјално предузетништво на академском пољу.

Комисија сматра да закључна разматрања потврђују адекватност и значајност представљеног модела, јасно наводе ограничења при интерпретацији резултата и пружају јасне смернице за даља истраживања.

Након овог поглавља приказан је списак коришћене литературе односно списак књига, научних радова, интернет извора и осталих референци коришћених током истраживања и израде предметне дисертације. Приказани су прилози коришћени за потребе рада, односно упитник коришћен за потребе истраживања у оквиру израде предметне дисертације.

Комисија сматра да литература у потпуности одговара тематици докторске дисертације, а да прилози на адекватан начин употпуњују садржај дисертације.

На основу изложених ставова, Комисија позитивно оцењује све делове докторске дисертације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

На основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији објављени су следећи научни радови:

1. **Balenović, I.**; Ignjatijević, S.; Vapa Tankosić, J.; Stojanović, G.; Lekić, N.; Premović, T.; Gajić, A.; Ivaniš, M.; Milutinović, O.; Bošković, J.; Puvača, N.; Duđak, Lj. "Factors Influencing Wine Purchase of Generation Y on the Serbian Wine Market". *Agriculture* 2021, 11(11), 1054; ISSN 2077-0472 - Volume 11/ Issue 11/ 10.3390/ agriculture11111054 Published MDPI: 27 October 2021 (M21)
2. **Balenović, I.**, Grubić-Nešić, L. (2014). "Effective Communication in Social Entrepreneurship" publication date Oct 17, 2014, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences-XVI International Scientific Conference on Industrial Systems- IS 14,15-17 Oktobar, 2014, pp. 309-313, ISBN 978-86-7892-652-5 (M34)
3. **Balenović, I.**, Grubić-Nešić, L., Ratković Njegovan, B. (2014). "Social Entrepreneurship as an Element of Economic Development" publication date Jun 17, 2014 Ekonomski fakultet Podgorica-IV International Conference on "Entrepreneurship and Innovation as precondition for Economic Development" pp.231-236, ISBN 978-86-80133-71-3 (M34)
4. **Balenovic I.** (2014). "Benchmarking of human resource management at universities" publication date Feb 27, 2014, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences TN Conference Kopaonik - XX SKUP TRENDOVI RAZVOJA 2014 "Razvojni potencijal visokog obrazovanja" Paper No.T1.3-4, pp 1-3 ISBN 978-86-7892-601-3 (M63)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Примарни циљ дисертације је анализа људског капитала значајног за остваривање социјално предузетничких намера, кроз тестирање теоријског модела. Резултати добијени у дисертацији указују на важност димензија људског капитала према циљном понашању - покретању социјалног предузећа. Налази дисертације обogaћују постојећа истраживања у области социјалног предузетништва и предузетништва у целини и истичу улогу општег људског капитала и специфичног људског капитала у формирању социјалног предузетништва. Добијени резултати представљају важан извор сазнања како за образовне институције тако и за креаторе јавне политике и регулаторних националних институција.

Значај социјалног предузетништва у нашем друштву се огледа у чињеници да је неопходно спровести низ активности којима би се успоставили услови за превазилажење проблема незапослености, али и социјалних програма којима би се умањили проблеми у друштву. Социјална кохезија кроз едукацију грађана треба да постане покретачка сила социјалнопредузетничких активности. Посебно је важна едукација студената да би им знања из области социјалног предузетништва помогла у избору каријере током времена. Просоцијална личност се показала важним фактором који утиче на став и намеру да се покрене социјално предузеће. Стога би образовне установе требало да раде на програмима за јачање социјалних компетенција студената. Општи је закључак рада да је за развој социјалног предузетништва образовање кључан фактор, те да би образовање о социјалном предузетништву и за социјално предузетништво требало увести у све нивое формалног образовања, почевши од средњошколског степена. образовање за социјално предузетништво блиско је повезано са образовним програмима о предузетништву. Посебно је значајан развој специфичних предузетничких знања и вештина. Осим тога, уочава се улога социјалног предузетништва на начин размишљања, у смислу изналажења нових начина, креативности и иновација, проналажења путева за решавање проблема. Социјално предузетништво отвара простор за остваривање људских потенцијала, али би и систематичнији развој свих елемената људског капитала омогућио бржи развој предузетничких активности. Вишеструки значај рада на развоју и људског капитала и односа према социјалном предузетништву допринео би променама у начину живљења, животном стилу, јер обогаћује живот новим вредностима и развија личне потенцијале.

Комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата истраживања, са закључком да је докторска дисертација оригинално дело кандидата Ивана Баленовића.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Истраживање је обухватило веома сложен теоријски модел чије тестирање је подразумевало анализу значајног броја директних и индиректних веза којима се објашњава сложено понашање карактеристично за социјално предузетништво. Резултати су изложени систематично и прегледно, са свим потребним подацима уз табеле и слике које олакшавају визуализацију резултата и њихову интерпретацију. Закључци су аргументовани и јасно је да произилазе из добијених резултата. Резултати су упоређени са претходним истраживањима, а дати су и предлози за будућа истраживања, као и импликације за практичну примену.

Текст дисертације је проверен у софтверу за детекцију плагијаризма *iThenticate*, који није показао значајно подударње са другим изворима литературе.

Комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата истраживања са закључком да је докторска дисертација оригинално дело кандидата Ивана Баленовића.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

Дисертација садржи све битне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

Оригиналан допринос науци се уочава у више аспеката. На овај начин препозната је неопходност за јасним теоријским разграничењем појмова и утврђена је потреба за спровођењем свеобухватног

истраживања.

Примарни циљ ове дисертације је анализа људског капитала, значајног за остваривање социјално предузетничких намера, кроз тестирање теоријског модела. Резултати добијени у овој дисертацији указују на важност димензија људског капитала према циљном понашању - покретању социјалног предузећа. Налази дисертације обogaћују постојећа истраживања у области социјалног предузетништва и предузетништва у целини и истичу улогу општег људског капитала и специфичног људског капитала у формирању социјалног предузетништва. Добијени резултати представљају важан извор сазнања како за образовне институције тако и за креаторе јавне политике и регулаторних националних институција.

Значај социјалног предузетништва у нашем друштву се огледа у чињеници да је неопходно спровести низ активности којима би се успоставили услови за превазилажење проблема незапослености, али и социјалних програма којима би се умањили проблеми у друштву. Социјална кохезија кроз едукацију грађана треба да постане покретачка сила социјалнопредузетничких активности. Посебно је важна едукација студената да би им знања из области социјалног предузетништва помогла у избору каријере током времена. Просоцијална личност се показала важним фактором који утиче на став и намеру да се покрене социјално предузеће. Стога би образовне установе требало да раде на програмима за јачање социјалних компетенција студената.

Општи је закључак рада да је за развој социјалног предузетништва образовање кључан фактор, те да би образовање о социјалном предузетништву и за социјално предузетништво требало увести у све нивое формалног образовања, почевши од средњошколског степена. образовање за социјално предузетништво блиско је повезано са образовним програмима о предузетништву. Посебно је значајан развој специфичних предузетничких знања и вештина. Осим тога, учоава се улога социјалног предузетништва на начин размишљања, у смислу изналажења нових начина, креативности и иновација, проналажења путева за решавање проблема.

Социјално предузетништво отвара простор за остваривање људских потенцијала. Може се посматрати и као начин живљења, односно животни стил, јер обogaћује живот новим вредностима и развија лични потенцијал.

Комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата истраживања, са закључком да је докторска дисертација оригинално дело кандидата Ивана Баленовића.

4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат истраживања?

Дисертација нема битних недостатака који би утицали на резултате истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу наведеног, комисија предлаже:

- а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана;**
- б) да се докторска дисертација врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени);
- в) да се докторска дисертација одбије.

Нови Сад, 06. 07. 2022.

1. др Илија Ћосић, професор емеритус
_____, председник

2. др Јован Филиповић, редовни професор
_____, члан

3. др Љубица Дуђак, редовни професор
_____, члан

4. др Славица Митровић Вељковић, редовни професор
_____, члан

5. др Лепосава Грубић-Нешић, редовни професор
_____, ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.